

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/163/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718202773
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6718202773.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcov: 1/ D. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XXX/XX, O., 2/ R. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XXX/XX, O., 3/ T. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XXX/XX, O., všetci žalobcovia právne zastúpení J. B. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XX, XXX XX P., proti žalovaným: I/ S. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XXXX/X, O., B. G. O., N. T., právne zastúpenému R. S. P., D., D. Q. so sídlom V. T. XX, O., II/ Q. Y., D., L. S. H., so sídlom L. XX, P., S.: XX XXX XXX, právne zastúpeného D. Q. Z. V. & Y., so sídlom E. V. X/A, P., S.: XX XXX XXX, v konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ a o odvolaní žalovaných I/ a II/ proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 13C/10/2018-166 zo dňa 25. 03. 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiadna zo strán **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovaným I/ a II/ povinnosť zaplatiť žalobkyni v 1/ rade 12.000,- €, žalobcovi v 2/ rade 12.000,- € a žalobkyni v 3/ rade 5.000,- € s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká povinnosť plnenia druhému z nich, všetko titulom nemajetkovej ujmy. Žalobcovia žalobu odôvodnili tým, že dňa 04. 07. 2016 v čase približne okolo 19.50 hod. došlo na ceste v meste O. k dopravnej nehode na tom základe, že vodič R. zn. X. A. XXX, F.: O., teda žalovaný I/ neprispôbil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam motocykla, stavu a povahe vozovky, v dôsledku čoho došlo k stretu motocykla s chodcom J. L., ktorý v tom čase prechádzal vozovku a ktorý utrpel zranenia nezlučiteľné so životom a na mieste dopravnej nehody zomrel. Žalovaný v I. rade mal v rozhodnom čase na motocykli aj spolujazdca R. M., nar. XX. XX. XXXX, syna a brata žalobcov, ktorý v dôsledku dopravnej nehody spadol z motocykla, čím mu boli spôsobené závažné poranenia a napriek tomu, že bol okamžite prevezený do nemocnice v P. P., na následky zranení hlavy v uvedený deň zomrel. Žalobcovia sa tak voči žalovanému I/ ako vodičovi motocykla, ktorý zavinil dopravnú nehodu a ktorá dopravná nehoda, ako i konanie žalovaného bolo riešené orgánmi činnými v trestnom konaní (trestné konanie vedené pred Okresným súdom Zvolen sp. zn. 4T/180/2017), ako aj voči žalovanému II. domáhajú žalobou náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla v dôsledku straty syna/brata, ktorú stratu považujú za neodstrániteľnú, čím došlo k nezvratnému zásahu do ich súkromia. Preto sa v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to žalobcovia 1/ a 2/ rade vo výške 15.000,- € každý zvlášť a žalobkyňa v 3/ rade vo výške 5.000,- €.

2. Okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žaloba bola žalobcami v 1/ až 3/ rade podaná čo do základu dôvodne. Konštatoval, že z rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 4T/180/2017-369 zo dňa 24. 04. 2018 vyplynulo, že k usmrteniu rodinného príslušníka žalobcov R. M.

došlo pri dopravnej nehode dňa XX. XX. XXXX, pričom dopravnú nehodu zaviniť žalovaný v I. rade porušením zákonných povinností, v dôsledku prekročenia maximálnej povolenej rýchlosti v obci približne o XX km/hod. Okrem iného mal z uvedeného rozhodnutia okresný súd za preukázané i to, že nebohý R. M. počas jazdy nepoužil na hlave riadne upevnenú ochrannú prilbu, určenú pre motocyklistov a u chodca J. L., prechádzajúceho mimo priechodu pre chodcov bol zistený ťažký stupeň opitosti. Žalovaný v I. rade bol vodičom motocykla, ktorý bol poistený v zmysle zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte „zákon o povinnom zmluvnom poistení“) u žalovaného v II. rade na základe uzatvorenej zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a táto poisťovňa bola nahlásená u spoločnosti žalovaného v II. rade. V prejednávanej veci dospel okresný súd k záveru, že došlo k neoprávnenému zásahu zo strany žalovaného v I. rade do súkromia žalobcov chráneného ust. § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je rodinný život žalobcov. Žalovaný v I. rade porušením svojej zákonom uloženej povinnosti pri riadení motocykla spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel rodinný príslušník žalobcov, zasiahol do ich práva na rodinný život a na rozvíjaní ďalších rodinných väzieb, čím spôsobil u nich značnú citovú ujmu. Okresný súd doplnil, že strata rodinného príslušníka je neodvratnou ujmovou pre žalobcov ako rodinných príslušníkov zomrelého, takže v danom prípade súd mal za to, že primeraným zadosťučinením je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Je podľa okresného súdu nepochybné, že žalovaný v I. rade svojim konaním zasiahol neoprávnené do osobnostných práv žalobcov takým spôsobom a s takými následkami, pri ktorých je nepostačujúce zadosťučinenie v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a žalobcom v dôsledku toho patrí náhrada spôsobenej nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy prihliadal okresný súd na to, že smrť dieťaťa je pre rodičov mimoriadnym zásahom do ich osobnostných práv a v tejto súvislosti je potrebné zohľadniť, ako sa žalobcovia v 1/ a 2/ rade so smrťou syna a žalobkyňa v 3/ rade so smrťou brata vyrovnali a aké dôsledky spôsobilo násilné prerušenie väzieb vo vnútri rodiny.

3. Okresný súd zdôraznil, že pri predmetnej dopravnej nehode zahynul najbližší príbuzný žalobcov a jeho úmrtie je pre nich nepochybne traumatizujúce. Pri úvahe o výške náhrady nemajetkovej ujmy z hľadiska závažnosti vzniknutej ujmy zohľadnil okresný súd najmä to, že žalobcovia v 1/ a 2/ rade stratili v jednom okamihu syna, s ktorým tvorili harmonickú rodinu a s ktorým žili celý život v spoločnej domácnosti a v dôsledku násilného úmrtia došlo k nezvratnému ukončeniu tohto spoluzitia. Súd vzal na zreteľ to, že v čase úmrtia mal syn žalobcov v 1/ a 2/ rade XX rokov, bol v plnej sile pomáhať svojim rodičom, a to nielen po morálnej, ale aj po fyzickej a finančnej stránke, k čomu v skutočnosti aj reálne dochádzalo.

4. Ďalej okresný súd pri zohľadnení výšky nemajetkovej ujmy prihliadol tiež na tú skutočnosť, že strata blízkej osoby sa u žalobkyne 1/ prejavila tým spôsobom, že po nehode dva mesiace bola práceneschopná, musela ukončiť svoju živnosť a prestala vykonávať opatrovateľskú činnosť v I., lebo psychický stav manžela bol natoľko vážny, že ho nemohla nechávať samého doma. Strata blízkej osoby sa u žalobcu v 2/ rade prejavila tým spôsobom, že žalobca v 2/ rade po nehode nezvládol situáciu a začal v nadmernej miere požívať alkohol, podrobil sa protialkoholickému liečeniu a doteraz je v starostlivosti psychiatra. Na počesť svojho syna otvoril prevádzku pod názvom O. s tým, že do súčasnosti je žalobca v 2/ rade v starostlivosti psychiatra. U žalobcov 1/ a 2/ došlo smrťou ich dieťaťa k nesmierne vážnej ujme, čím sú do budúcnosti ochudobnení o rodinný život, ako aj po citovej stránke ide o stratu nezvratnú a do budúcnosti už so zomrelým synom nebudú môcť prežívať rodinný život. Rodinné puto medzi žalobcami 1/ a 2/ a ich nebohým synom boli v konaní preukázané aj z vyjadrenia S.. Q. X..

5. Za dôvodnú považoval okresný súd i žalobu žalobkyne v 3/ rade - sestry nebohého, ktorá je do budúcnosti ochudobnená o prežívanie budúceho rodinného života a táto po smrti blízkej osoby vzhľadom na veľmi dobré súrodenecké vzťahy pociťovala intenzívnu stratu blízkej osoby, a to aj s poukazom na to, že už dlhší čas žila v D., avšak podľa názoru okresného súdu v konaní boli preukázané veľmi dobré vzťahy medzi súrodencami. Uvedené vyplynulo aj z toho, že nebohý R. - brat žalobkyne v 3/ rade, bol krstným otcom najstaršej dcéry žalobkyne v 3. rade a takisto bolo v konaní preukázané, že nebohý R. často sestru v D. navštevoval a táto mu poskytovala ubytovanie za účelom práce v zahraničí, vzájomne si vždy pomáhali. Úmrtím súrodence došlo u žalobkyne v 3/ rade k nezvratnej deštrukcii rodinných vzťahov, pričom v dôsledku nečakanej smrti brata žalobkyňa v 3/ rade prežíva pocit smútku, je ochudobnená o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov, svojim bratom.

6. Okresný súd však pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy vzal do úvahy okrem negatívneho dopadu následkov dopravnej nehody, smrti blízkeho príbuzného na život celej rodiny, citovú traumu všetkých žalobcov, aj správanie sa samotného žalovaného v I. rade po dopravnej nehode, keď z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný v I. rade svoje konanie oľutoval a pred súdom sa všetkým žalobcom ospravedlnil, pričom všetky tieto skutočnosti boli preukázané aj z prednesov samotných žalobcov v 2/ a 3/ rade, ako aj samotného žalovaného.

7. Okresný súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliadal aj na okolnosti, pri ktorých došlo k zásahu, a to k neoprávneného zásahu do práv žalobcov v 1/ až 3/rade, teda prihliadal i na tú okolnosť, že nebohy R. M. v čase dopravnej nehody porušil zákonné ustanovenie § 5 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z.z., keď mal ako spolujazdec povinnosť počas jazdy používať na hlave riadne upevnenú ochrannú prilbu a z rozhodnutia v trestnom konaní vyplynulo, že v čase nehody poškodený uvedenú ochrannú prilbu nemal na hlave. Takisto súd prihliadol aj na tú okolnosť, že u ďalšieho poškodeného pri predmetnej dopravnej nehode, a to chodca J. L., prechádzajúceho mimo priechodu pre chodcov, bol zistený ťažký stupeň opilsti. Okresný súd teda v súlade s ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka prihliadal nielen na závažnosť vzniknutej ujmy, ale i na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a súčasne prihliadal aj na pomery žalovaného v I. rade, keď v konaní bolo preukázané, že sice žalovaný v I. rade nemá hodnotnejší majetok, avšak v konaní nebolo preukázané, že po vykonaní trestu odňatia slobody nie je schopný riadnym spôsobom sa zaradiť do pracovného procesu, a to i vzhľadom na jeho vzdelanie v odbore strojárstvo a dosiaľ nebolo preukázané, že by do budúcnosti nemohol pracovať. Okresný súd poukázal aj na vek žalovaného v I. rade, ktorý je na začiatku svojho produktívneho veku a súčasne nemohol opomenúť ani to, že i pre samotného žalovaného v I. rade sa stala dopravná nehoda, pri ktorej prišiel o priateľa navždy ťarchou v jeho živote, keďže v konaní bolo preukázané, že aj žalovaný v I. rade bol v starostlivosti klinického psychológa.

8. Pokiaľ ide o žalovaného v II. rade i voči nemu okresný súd považoval žalobu žalobcov za dôvodnú, keď prihliadal na pomery na strane žalovaného v II. rade, ktorým je poisťovňa, ktorá je silným a stabilným subjektom pôsobiacim v oblasti poisťovníctva už od roku XXXX, a predmetom ktorej činnosti je okrem iného vykonávanie samostatného finančného agenta v sektore, teda žalovaný v II. rade dlhoročne poskytuje služby v oblasti poistenia majetku, životného poistenia, neživotného poistenia a je jedným z niekoľkých subjektov v oblasti poisťovníctva na slovenskom finančnom trhu. Žalovaného v II. rade považoval v konaní za pasívne vecne legitimovaného s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov najmä s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/1/2016, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a súdov SR č. 8/2018 pod č. R 61/2018 v znení právnej vety: „Škodou pre účely zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení, je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody, spôsobenej prevádzkou motorového vozidla.“

9. Na záver okresný súd poukázal na tú skutočnosť, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy u žalobcov v 1/ až 3/ rade vychádzal aj z právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov Slovenskej republiky, pričom poukázal na právoplatné rozhodnutie Krajského súdu Košice č. k. 9Co/462/2016 zo dňa 21. 09. 2017, právoplatný rozsudok Krajského súdu Nitra č. k. 7Co/286/2017 zo dňa 21. 06. 2018, právoplatný rozsudok Krajského súdu Trenčín č. k. 17Co/322/2017 zo dňa 26. 07. 2018, ako aj iné rozhodnutia, v ktorých súd rozhodol o náhrade nemajetkovej ujmy v obdobných veciach.

10. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd v zmysle § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte „CSP“), keď podľa názoru okresného súdu zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V tomto prípade podľa okresného súdu totiž nejde o procesne neúspešných žalobcov, ak im bola priznaná aspoň časť žalobného nároku, nemožno ich ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu.

11. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia v 1/ a 2/rade, ako aj žalovaní v I. a II. rade.

12. Žalobcovia v 1/ a 2/ rade podali proti rozsudku okresného súdu odvolanie z dôvodu, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a taktiež vychádzal

pri vydaní rozhodnutia z nesprávneho právneho posúdenia veci. Konkrétne namietali, že okresný súd pochybil, ak pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy prihliadol aj na tú skutočnosť, že ich nebohý syn v čase dopravnej nehody porušil zákonné ust. § 5 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z., keď mal ako spolujazdec povinnosť počas jazdy používať na hlave riadne upevnenú ochrannú prilbu, pričom z trestného rozsudku vyplynulo, že v čase nehody poškodený nemal ochrannú prilbu na hlave. Taktiež okresnému súdu vytýkali, že okresný súd prihliadol aj na tú okolnosť, že ďalší poškodený pri predmetnej dopravnej nehode prechádzal mimo prechodu pre chodcov a bol u neho zistený ťažký stupeň opilsti. Z daných dôvodov okresný súd priznal žalobcom nižšiu výšku nemajetkovej ujmy, a teda krátil žalobcom v 1/ aj 2/ rade požadovanú nemajetkovú ujmu, pričom žalobcovia nepovažujú uvedené krátenie ako správne a spravodlivé, pretože už súd v trestnom konaní prihliadol na dané okolnosti a žalovanému v I. rade vymeral nižší trest odňatia slobody. Naopak okresný súd by mal prihliadať na to, že žalovaný v I. rade sa v trestnom konaní snažil preukázať, že za vznik dopravnej nehody nenesie plnú zodpovednosť, avšak znaleckým dokazovaním sa jasne preukázalo, že za vznik dopravnej nehody nesie v plnom rozsahu zodpovednosť len žalovaný v I. rade, pretože prekročil zákonom povolenú rýchlosť. Okolnosť, že ich syn nemal v čase dopravnej nehody na hlave prilbu v tomto prípade preto nie je rozhodujúca, pretože pokiaľ by žalovaný v I. rade v obci nešiel 120 km/h, tak by ich syn nebol zomrel. Výšku nemajetkovej ujmy určenú súdom považujú za pomerne nízku, podľa nich neexistuje racionálny dôvod na priznávanie podhodnotenej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá je súčasťou poistného krytia.

13. Na záver žalobcovia uviedli, že nesúhlasia s aplikáciou § 441 Občianskeho zákonníka, pričom ich syn nijako nezavinil vznik škody. Nepovažujú za spravodlivé krátenie požadovanej nemajetkovej ujmy zo strany súdu, navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

14. Žalovaný v II. rade napadol rozhodnutie okresného súdu s výnimkou výroku II., ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a odvolanie odôvodnil skutočnosťami, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Má za to, že okresný súd sa v rozsudku nedostatočne vysporiadal s jeho relevantnou právnou argumentáciou a rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR k otázke resp. absencii priamej príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou ako takou a zásahom do osobnostných práv žalobcov, čím zaťažil rozhodnutie vadou arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti a vo výsledku tak aj vec vo vzťahu k nemu nesprávne právne posúdil. K otázke príčinnej súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/32/2007 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/18/2013, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/73/2006. Súčasne žalovaný v II. rade poukázal na tú skutočnosť, že v zmysle § 5 ods. 1 písm. h/ Zákona o povinnom zmluvnom poistení poisťiteľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou. V konečnom dôsledku na podporu jeho záverov poukázal na rozsudok ESD zo dňa 10. 12. 2015 vo veci C-350/14 Lazar, ktoré rozhodnutie pojem ujmy pozostalých súvisiacej s úmrtím osoby pri dopravnej nehode, opakovane a na viacerých miestach označuje ako „nepriame následky tejto nehody“. Vzhľadom na tieto dôvody má za to, že aj v prípade akceptovania premisy, že pod škodou na zdraví je možné extenzívnym výkladom zahŕňať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, je potom poisťovateľ priamo zo zákona o povinnom zmluvnom poistení de facto aj de iure oslobodený od povinnosti plniť za poisteného škodu, a to práve z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou, keďže žalobcovia neboli priamym účastníkom dopravnej nehody. Okresný súd tak vo výsledku vec vo vzťahu k nemu nesprávne právne posúdil čo do zákonnej výluky z povinnosti plniť za poisteného podľa § 5 ods. 1 písm. h/ Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcov voči žalovanému v II. rade zamietne.

15. Žalovaný v I. rade v odvolaní uviedol, že sa s rozsudkom okresného súdu nestotožnil, považuje ho za nesprávny a nezákonný z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že okresný súd nesprávne posúdil výšku nemajetkovej ujmy, ktorú priznal žalobcom. Poukázal na právny názor Ústavného súdu ČR vyjadrený v jeho náleze sp. zn. I ÚS 2844P/2014 zo dňa 22. 12. 2015, keď právne závery v ňom uvedené sú plne aplikovateľné aj v našom právnom prostredí. Prioritne žalovaný v I. rade namietal, že súd prvej inštancie neúplne a dostatočne posúdil jednotlivé okolnosti, ktoré sú podstatné pre náležité posúdenie výšky nemajetkovej ujmy. Okresný súd podľa neho nesprávne posúdil intenzitu vzťahov medzi žalobcami a zomrelým R., nakoľko má za to, že kvalita a intenzita vzťahu medzi R. a jeho otcom, či už z objektívnych alebo

subjektívnych dôvodov bola oveľa vyššia, než vo vzťahu k žalobkyni v 1/ rade. I následky tragickej udalosti sa zjavne ďaleko intenzívnejšie prejavili u žalobcu v 2/ rade, než na ostatných žalobcoch, avšak napriek tomu súd prvej inštancie priznal žalobkyni 1/ a žalobcovi 2/ rovnakú náhradu nemajetkovej ujmy. Navyiac ani jeden zo žalobcov nebol hmotne závislý na zomrelom R., ktorý sa na chode domácnosti podieľal len občasnými nákupmi, teda nemožno súhlasiť s tým, že zo strany nebohého R. dochádzalo k finančnej pomoci rodičom akoby pravidelne a očakávané aj do budúcnosti. Ani jeden zo žalobcov nebol výchovou, výživou, či inak nevyhnutne odkázaný na pomoc zomrelého R..

16. Žalovaný v I. rade ďalej v odvolaní namietal, že pokiaľ ide o následky súvisiace s nadužívaním alkoholu a psychickými problémami žalobcu v 2/ rade, tieto sa u žalobcu prejavovali aj pred uvedenou tragickou udalosťou, a teda nemožno bez ďalšieho konštatovať, že k tomuto došlo v priamej príčinnej súvislosti s reakciou na túto tragickú udalosť. Pokiaľ ide o žalobkyňu v 1/ rade, táto dlhý čas pracovala v zahraničí, preto nie je ani správne skutkové zistenie okresného súdu, že žalobcovia v 1/ a 2/ rade žili celý život v spoločnej domácnosti s nebohým R.. Navyiac nebohý R. v období od roku 2013 do 2015 študoval prezenčnou formou v Y.. Najmä okolnosti na strane žalobcov neboli posúdené okresným súdom v kontexte vykonaného dokazovania v dostatočnom rozsahu, čo sa napokon prejavilo aj na výške priznanej nemajetkovej ujmy, ktorú považuje za neprimerane vysokú. Žalovanú výšku nemajetkovej ujmy bolo potrebné znížiť vzhľadom na dokazovaním zistené okolnosti, avšak podľa neho toto zníženie sa malo prejavovať rôzne u žalobcov, teda nielen u žalobkyne v 1/ a žalobcu v 2/ rade, ale aj u žalobkyne v 3/ rade. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že výšku nemajetkovej ujmy priznanú každému zo žalobcov primerane zníži a túto prizná vo výške, ktorá bude zodpovedať vykonanému dokazovaniu a zásadám proporcionality a spravodlivosti.

17. Žalovaný v I. rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcov v 1/ a 2/ rade, ako aj žalovaného v II/ rade uviedol, že ich odvolanie považuje v celom rozsahu za nedôvodné a neopodstatnené. Poukázal na to, že žalobcovia nie sú oprávnení podať odvolanie proti I. výroku napadnutého rozsudku, pričom tento v tomto rozsahu by malo byť odvolanie odmietnuté ako podané neoprávnenou osobou. Dôvodné je posudzovať odvolanie žalobcov len pokiaľ ide o II. výrok rozsudku, ktorým bola žaloba žalobcov v časti zamietnutá. Okresný súd podľa neho vecne správne pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy prihliadol aj práve na tie skutočnosti, ktoré žalobcovia vo svojom odvolaní namietajú a tento postup súdu a zohľadnenie práve aj týchto skutočností je pritom plne v súlade s rozhodovacou praxou súdov, vrátane najvyšších súdnych autorít, kedy súdy pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy sú povinní zohľadňovať tak okolnosti na strane poškodeného, ako aj okolnosti na strane pôvodcu zásahu. V tejto súvislosti poukázal i na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/77/2009, 4Cdo/139/2011. Podľa neho tak žalobcovia nedôvodne vytykajú okresnému súdu, že pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy vzal do úvahy okrem iného aj okolnosti dopravnej nehody. Doplnil, že tieto okolnosti neboli jedinými skutočnosťami, pre existenciu ktorých okresný súd rozhodol o znížení žalovanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy a navyiac sa domnieva, že súdom priznaná suma mala byť nižšia.

18. K odvolaniu žalovaného v II. rade žalovaný v I. rade v písomnom vyjadrení uviedol, že okresný súd vec náležite dôkazne a následne aj správne právne posúdil a jeho argumentáciu v bode 61. odôvodnenia považuje za vecne správnu a zodpovedajúcu zákonu. Len doplnil, že ak by mal byť právny názor žalovaného v II/ rade o neexistencii, resp. nedostatku kvality príčinnej súvislosti správny, potom by nikdy žiadny súd nemohol zaviazat poisťovňu na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy, pričom to, že sa tak pravidelne deje, považuje za nesporné a nepochybné. Na základe vyššie uvedeného má za to, že súd prvej inštancie zákonne a vecne správne posúdil otázku príčinnej súvislosti, a preto odvolacie námietky žalovaného v II/ rade považoval za nedôvodné.

19. Žalobcovia v 1/ a v 2/ rade v písomnom vyjadrení k odvolaniam žalovaných zdôraznili, že priority by malo byť snahou žalovaného v I. rade ich dobrovoľne odškodniť, nakoľko im spôsobil doživotnú ujmu. Práve jeho mladíčka nerozvážnosť zničila rodinu a dodnes sa nevyrovnali so stratou nebohého syna/ brata. Nakoľko v konaní dostatočne preukázali, že smrť ich syna a brata ich hlboko zasiahla, a to až tak, že museli vyhľadať lekársku pomoc a užívať antidepresíva, obaja v dôsledku nehody museli zmeniť svoje zamestnanie, je zrejmé, že žaloba bola dôvodnou. Nestotožnili sa s tvrdením žalovaného v II/ rade o intenzívnejšom vzťahu nebohého R. s otcom, nakoľko je pochopiteľné, že otec a syn majú k sebe bližšie, pretože môžu spolu rozoberať „chlapské veci“. Žalobkyňa v 1/ rade však doplnila, že so synom mala vynikajúci vzťah, bola jeho matkou, ktorá ho porodila, vychovávala a každú matku hlboko zasiahne, keď musí pochovať svojho syna v tak mladom veku. Spochybnenie spolužitia v spoločnej domácnosti

považujú žalobcovia za urážajúce, zdôraznili, že žalobkyňa v 1/ rade odišla do D. v roku XXXX zdokonaľiť angličtinu a zlepšiť finančnú situáciu rodiny, pričom v decembri XXXX sa vrátila na T. a do D. odišla opäť až v roku XXXX pomôcť dcére, pretože sa jej v D. narodila dcéra O.. Aj počas pobytu v D. žalobkyňa chodila pravidelne domov a aj syn ju v D. pravidelne navštevoval a často tam trávil prázdniny. V roku XXXX sa stal nebohému R., vážny úraz hlavy, v tom čase bola žalobkyňa dlhodobejšie na T., aby sa mohla o syna starať a taktiež počas štúdia na vysokej škole chodieval nebohý R. pravidelne na víkendy domov autom a trávil čas s rodičmi a po prerušení štúdia od roku XXXX býval v spoločnej domácnosti so žalobcami nepretržite. K zdravotnému stavu žalobcu v 2/ rade poukázali na to, že jeho zdravotný stav bol od roku XXXX stabilizovaný a žalobca v 2/ rade abstinovao až do tragickej nehody svojho syna. Z predložených lekárskeých správ jasne vyplynulo, že liečenie bolo žalobcovi poskytnuté z dôvodu tragickej smrti jeho syna, preto je nespochybniteľné, že negatívny zásah do tejto osobnej sféry pôsobí zraňujúco, individuálne a rozmanito u každej fyzickej osoby inak, lebo každý človek, sama jeho podstata, jeho emócie, vzťahy k iným sú veľmi individuálne.

20. K odvolaniu žalovaného v II. rade žalobcovia v písomnom vyjadrení uviedli, že sa s argumentáciou žalovaného v II. rade nestotožňujú, okresný súd sa dostatočne zaoberal uvedenou záležitosťou, pričom príčinná súvislosť s poisťnou udalosťou bezpochyby existuje. Nebyť dopravnej nehody, čiže ak by žalovaný z neobanlivosti neusmrtil ich syna, tak by nikdy neutrpeli ani nemajetkovú ujmu.

21. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcov v 1/ a 2/ rade, ako i žalovaných v I. a II. rade viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 CSP a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP (á contrario) rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil v celom rozsahu ako vecne správny.

22. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

23. Podľa § 387 ods. 2 CSP Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

24. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, dostatočné, preto sa odvolací súd obmedzil iba na konštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP), konkrétne jeho dôvody uvedené v bodoch 46. až 62. a na zdôraznenie správnosti tohto rozhodnutia vzhľadom na odvolacie dôvody žalobcov a žalovaných uvádza nasledovné:

25. Odvolací súd konštatuje, že spornou otázkou na základe odvolania žalobcov v 1/ a 22 rade, ako aj žalovaného v I. rade, bola otázka výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú súd priznal svojim rozhodnutím. Odvolací súd uznáva, že pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.

26. Ustanovenie § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ktoré aplikoval dôvodne i okresný súd, umožňuje súdu, aby v konaní o ochrane osobnosti priznal fyzickej osobe okrem zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia i právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. K jeho priznaniu by mal súd pristúpiť najmä v prípadoch, ak došlo k zníženiu jej dôstojnosti, či vážnosti v spoločnosti, resp. v iných prípadoch, ktoré sú z hľadiska dopadu do osobnostných práv porovnateľné s uvedenými prípadmi. Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy by mal všeobecný súd prihliadať na závažnosť vznikutej ujmy, ako aj na okolnosti, za ktorých došlo k jej porušeniu. Vždy je pritom podstatná jedinečnosť prípadu a s tým spojená konkrétna intenzita zásahu a jej následky.

27. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia prioritne poukázal na tú skutočnosť, že zo strany žalovaného v I. rade došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobcov chráneného

ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je rodinný a súkromný život žalobcov. Nemožno totiž opomenúť, že žalovaný v I. rade porušením svojej zákonom uloženej povinnosti pri riadení motocykla spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel rodinný príslušník žalobcov, zasiahol do ich práva na rodinný život, na rozvíjanie ďalších rodinných väzieb, čím spôsobil žalobcom značnú citovú ujmu. Keďže stratu rodinného príslušníka považoval okresný súd dôvodne za neodvratiteľnú ujmu pre žalobcov ako rodinných príslušníkov zomrelého, v takom prípade je primeraným zadostučinením náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko je nepochybné a s tým sa stotožňuje i odvolací súd, že žalovaný v I. rade svojim konaním zasiahol neoprávnene do osobnostných práv žalobcov takým spôsobom a s takými následkami, pri ktorých je nepostačujúce zadostučinenie v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto pristúpil k tomu, že žalobcom priznal náhradu spôsobenej nemajetkovej ujmy v peniazoch.

28. Okresný súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy prihliadol na závažnosť vzniknutej ujmy, ku ktorej došlo na strane rodičov a sestry nebohého, keď konštatoval, že je pre rodičov mimoriadnym zásahom do ich osobnostných práv, ak stratili v dôsledku dopravnej nehody, ktorú zapríčinil žalovaný v I. rade syna a brata, keď išlo o náhly, intenzívny a dramatický zásah do ich súkromného a rodinného života. Odvolací súd zdôrazňuje, že právo na súkromie zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami najmä v citovej oblasti, aby tak fyzická osoba mohla rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromie a rodinný život fyzickej osoby, keď pri dopravnej nehode stratili žalobcovia v jednom okamihu syna a brata, s ktorým tvorili harmonickú rodinu a s ktorým žili v spoločnej domácnosti a v dôsledku násilného úmrtia došlo k jeho nezvratnému ukončeniu. Okresný súd dôvodne poukázal i na mladý vek žalobcu - XX rokov . v čase, kedy bola vytvorená medzi synom a rodičmi, ako aj jeho sestrou, silná citová rodinná väzba, ktoré okolnosti boli preukázané výpoveďami svedkov a strán sporu v konaní. Uvedený negatívny a nezvratiteľný dopad následkov dopravnej nehody závažnosť straty blízkeho príbuzného, nebola spochybnená ani samotným žalovaným v I. rade, naopak okresný, ako i odvolací súd prihliada na to, že samému žalovanému v I. rade je uvedená strata nebohého R. úprimne ľúto, za uvedený neoprávnený zásah sa ospravedlnil a vnímal ho tiež veľmi tragicky. Nemožno preto v žiadnom prípade vytykať okresnému súdu, že by dôvodne neprihliadal na závažnosť vzniknutej ujmy. Osobitne sa okresný súd zaoberal následkami uvedenej tragickej nehody, v dôsledku ktorej stratili žalobcovia syna a brata vo vzťahu ku každému žalobcovi zvlášť, jednak ako k otcovi, matke, tak i k sestre a námietky žalovaného v I/ rade vo vzťahu k tomu, že žalobcovia a nebohý R. nežili v spoločnej domácnosti, ako aj k rozdielnemu následku jeho úmrtia voči matke a otcovi, odvolací súd konštatuje, že sú nedôvodné. Skutočnosť, že žalobkyňa - matka nebohého R. v roku XXXX bola v D. z dôvodu zdokonalenia angličtiny a zlepšenia finančnej situácie rodiny a súčasne sa v decembri XXXX i vrátila na T., nemôže mať žiaden zásadný dopad na otázku spoločného spoluzitia rodiny jej súdržnosti a vzájomných citových väzieb medzi nimi, naopak i okolnosť, že žalobkyňa v I/ rade odišla pomôcť dcére, teda sestre nebohého R. do D. v čase, kedy sa jej narodila vnučka a súčasne ju syn v D. pravidelne navštevoval, nemôže závery okresného súdu spochybníť. Vzájomná silná citová väzba medzi rodičmi a nebohým R., vrátane vzájomnej väzby medzi matkou a nebohým synom je preukázaná i tým, že žalobkyňa v I/ rade sa v roku XXXX vrátila dlhodobejšie na T. práve v čase, keď sa synovi stal vážny úraz hlavy, aby sa mohla o syna starať. Jednotlivé etapy v živote všetkých príslušníkov rodiny, či už žalobcov, ale i nebohého syna, nemajú žiaden vplyv na ich vzájomné intenzívne príbuzenské vzťahy. Uvedené nespochybňuje ani okolnosť, že nebohý R. študoval v Y., ak počas štúdia na vysokej škole chodieval nebohý R. na víkendy domov, trávil čas s rodičmi, títo boli pre neho oporou a po prerušení štúdia opätovne býval v spoločnej domácnosti so žalobcami, a to nepretržite. Vytrhnutie jednotlivých etáp v živote rodinných príslušníkov v celkovom kontexte spoluzitia rodiny je preto nenáležité. Spoločná domácnosť v sebe zahŕňa nielen spoločné bývanie, ale jej podstatou je jej spotrebný charakter spoločného hospodárenia, keď práve rodičia nebohého R. viedli domácnosť v čase maloletosti nebohého, ale aj počas štúdia, podporovali ho v jeho študijnom aj pracovnom živote ako svoje dieťa.

29. Následky tragickej nehody rodičov nebohého pokiaľ ide o zdravotný stav žalobcov v I/ a II/ rade bol v konaní preukázaný vykonaným dokazovaním a z predložených lekárskeho správ taktiež jasne vyplynulo, že liečenie (protialkoholické) bolo žalobcovi v II/ rade poskytnuté z dôvodu tragickej smrti jeho syna, pričom v čase pred dopravnou nehodou od roku XXXX bol zdravotný stav žalobcu v II/ rade stabilizovaný a vzájomné veľmi silné citové väzby medzi otcem a nebohým synom možno vidieť z kontextu odôvodnenia celého odôvodnenia okresného súdu, vrátane toho, že žalobca v II/ rade musel zmeniť zamestnanie a zmysel svojho života po tragickej nehode našiel v reštauračnom zariadení, ktoré otvoril s manželkou, teda so žalobkyňou v I. rade práve na počesť nebohého syna. Odvolanie

žalovaného v I. rade je tak nedôvodné, nakoľko okresný súd úplne a dostatočne posúdil všetky okolnosti, ktoré boli podstatné pre náležité posúdenie výšky nemajetkovej ujmy, pričom sám žalovaný v I/ rade v odvolaní uznal, že okresný súd sa podrobne venoval mnohým okolnostiam potrebným pre určenie výšky nemajetkovej ujmy. V konečnom dôsledku okresný súd nekonštatoval, že by boli žalobcovia hmotne závislí na usmrtenej osobe (zomrelom R.), a to, že nebohý R. sa na chode domácnosti podieľal len občasnými nákupmi, len potvrdzuje vzájomnú súdržnosť rodiny rodičov a dieťaťa, ako aj to, že žili v spoločnej domácnosti a spolu sa podieľali na jej chode. Okresný súd v žiadnom prípade nevyvodzoval výšku nemajetkovej ujmy vnímajúc len okolnosť, že R. mal do budúcnosti poskytovať finančnú pomoc svojim rodičom. Uvedené konštatoval len vo vzájomnej súvislosti s celkovým chodom domácnosti a existujúcimi vzájomnými citovými, ale i sociálnymi a morálnymi väzbami medzi členmi rodiny.

30. Za nedôvodné však odvolací súd považuje i odvolanie žalobcov v 1/ a 2/ rade, ak okresný súd vzhľadom na vyššie uvedené bol povinný prihliadať i na okolnosti, za akých došlo k dopravnej nehode, v dôsledku ktorej došlo k úmrtiu ich syna. Okresný súd teda dôvodne prihliadal aj na správanie sa žalovaného v I. rade po dopravnej nehode, ale nemohol opomenúť ani zjavne preukázanú okolnosť súvisiacu s tým, že nebohý R. porušil zákonné ustanovenie § 5 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z., keď mal ako spolujazdec povinnosť počas používania na hlave riadne upevnenú ochrannú prilbu a z trestného konania vyplynulo, že v čase nehody poškodený nemal ochrannú prilbu na hlave. To, že uvedená okolnosť bola i pohľadujúcou okolnosťou pre výmeru trestu obžalovaného - žalovaného v I. rade, neznamená, že by okresný súd na uvedenú okolnosť nemal prihliadať a že by išlo o nenáležité duplicitné posúdenie pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Ak bol žalovanému v I. rade uložený z tohto ohľadu nižší trest, to neznamená, že táto okolnosť nemôže byť posúdená v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Naopak, ide o jednu z viacerých okolností súvisiacich s dopravnou nehodou, bez ohľadu na skutočnosť zodpovedania otázky, či i v prípade, ak by nebohý ochrannú prilbu mal, či by k takej závažnej ujme došlo alebo nie. Okresný súd tak prihliadal pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy na kritériá, ktoré vzhliadol tak na strane nebohého R., ako aj na strane žalovaného v I. rade. Dôvodne preto skúmal i okolnosti dopravnej nehody, keď pre výšku náhrady považoval okresný súd kvalitu vzájomného vzťahu medzi žalobcami a nebohým R. za kľúčovú. Psychická bolesť zo straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná fyzická, obmedzujúca, ostatné aktivity pozostaleho, často krát prerastajúca až do duševných ochorení. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že pozostalí boli existenčne závislí na nebohom synovi a bratovi, najmä vo sfére osobnostného prežívania, pričom iná forma satisfakcie ako peňažná, napr. ospravedlnenie žalovaného v I. rade, nemôže byť sama o sebe postačujúca, jej poskytnutie a následne posúdenie jej významu však môže mať vplyv na zníženie peňažného zadostučinenia.

31. Okresný súd navyše dôvodne prihliadal i na dopad dopravnej nehody a tragické úmrtie nebohého u samotného pôvodcu neoprávneného zásahu - žalovaného v I/ rade, ako aj jeho majetkové pomery. Nedôvodnou je tak i námietka žalobcov súvisiaca s aplikáciou § 441 Občianskeho zákonníka v prejednávanej veci, ak okresný súd uvedené ustanovenie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia neuviedol, neaplikoval a nekonštatoval znášanie škody na strane poškodeného pomerne.

32. Na záver odvolací súd konštatuje, že nedôvodným je i odvolanie žalovaného v II. rade, ktorý prioritne namietal nesprávny právny záver okresného súdu, spočívajúci v tom, že nemajetková ujma pozostalých je v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, a teda nie je daná zákonná výlučka, ako ju namietal žalovaný v II. rade v zmysle § 5 ods. 1 písm. h/ Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Žalovaný v II/ rade súčasne v odvolaní poukazoval na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ku ktorým však odvolací súd poznamenáva, že ide o rozhodnutia, týkajúce sa výlučne príčinnej súvislosti ako predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu bez ohľadu na vzťah medzi škodcom ako poisťníkom a poisťovateľom, s ktorým mal žalovaný v I. rade uzavretú poisťnú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Nemožno naopak neprihliadať na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 206/2015, sp. zn. III. ÚS 645/2015, sp. zn. III. ÚS 646/2015 a najmä rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11. 10. 2016, v ktorých Ústavný súd SR poukázal na nutnosť eurokonformného výkonu zákonov vrátane zákona o povinnom zmluvnom poistení. Ústavný súd zdôraznil, že každý orgán aplikujúci právo v individuálnych veciach musí v zložitých prípadoch prisúdiť pri výkladových a aplikačných postupoch ťažiskový význam práve vôli zákonodarcu a nemožno ani opomenúť ústavno-právne súvislosti integrácie Slovenskej republiky do Európskej únie. Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. III ÚS 666/2016 poskytol výklad pojmu „škoda“ v slovenskej civilistike, pričom nespochybnil, že koncept súčasnej právnej úpravy obsiahnutej

v Občianskom zákonníku pri svojom vzniku vychádzal z pojmu škody ako materiálneho, a tým aj presne kvantifikovaného postihnutia poškodeného. Ústavný súd SR v uvedenom rozhodnutí výslovne konštatoval, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Zodpovednosť poisteného, ktorá podľa vnútroštátnych predpisov vyplýva z § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka vznikla na základe dopravnej nehody a mala občiansko-právnu povahu a nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazuje i Smernica Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS a 90/232/EHS. Účelom poistenia za škody spôsobenej prevádzkou dopravných prostriedkov je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k uvedenému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občiansku právnu zodpovednosť za škodu, ale aj občiansko-právnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Je teda zrejmé, že príčinná súvislosť medzi ujmom, stratou na strane žalobcov a zodpovednosťou na strane žalovaného v II. rade je daná priamo, preto odkaz na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v odvolaní žalovaného v II/ rade je v tejto súvislosti nenáležitý. Odvolací súd preto totožne, ako okresný súd, nepristúpil na argumentáciu žalovaného v II/ rade o neexistencii priamej príčinnej súvislosti, v dôsledku čoho na jeho strane nedošlo k vzniku zodpovednosti za škodu, vrátane škody na zdraví a uvedenou okolnosťou sa zaoberal i okresný súd v bode 61. napadnutého rozhodnutia, s ktorým právnym záverom sa odvolací súd stotožňuje.

33. Len pre úplnosť odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dostatočné dokazovanie a následne na jeho základe a z neho vyplývajúcich skutkových zistení posúdil, či ujma na strane žalobcov vznikla a ako bola závažná. Príslušné závery súdu boli riadne odôvodnené a spočívajú na logických a legitímnych faktoch. Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy okresný súd zároveň zohľadňoval aj svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, aby súd naplnil princíp rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako, keď v ich rozhodovacej činnosti existuje vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady (viď bod 58. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Okresný súd sa tak vo svojom rozhodnutí vyrovnal s relevantnými argumentmi strán sporu o (ne)primeranosti odškodnenia, aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných obdobných veciach, ktorým odôvodnením potvrdil a vyargumentoval ním priznanú výšku primeranej náhrady nemajetkovej ujmy, nakoľko jej určenie nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu; jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí.

34. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne spĺňajúce zásadu proporcionality a spravodlivosti. Odvolania žalobcov, žalovaných a v nich uvedené dôvody nespochybnili vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, vrátane rozhodnutia o náhrade trov konania, preto rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu (vrátane závislého výroku o náhrade trov konania) odvolací súd potvrdil podľa § 387 CSP.

35. Pozornosti odvolacieho súdu neušlo, že žalovaný v I. rade namietal, že žalobcovia nie sú oprávnení podať odvolanie proti I. výroku napadnutého rozsudku a v tomto rozsahu by malo byť odvolanie odmietnuté ako podané neoprávnenou osobou. Odvolací súd však posudzoval odvolanie žalobcov v 1/ a v 2/ rade podľa obsahu v súlade s ust. § 124 CSP vychádzajúce z čl. 11 základných zásad CSP. Je preto irelevantné, ak žalobcovia v 1/ a v 2/ rade odvolanie nazvali ako odvolanie do I. aj II. výroku napadnutého rozhodnutia okresného súdu, ak z obsahu odvolania nemožno vyvodiť iné ako to, že sa domáhali náhrady nemajetkovej ujmy nad sumu, ktorá im bola priznaná a ktorú považovali za neprimerane nízku. Odvolací súd tak v prípade odvolania žalobcov v 1/ a v 2/ rade mal za to, že z ich strany bol napadnuté rozhodnutie okresného súdu v rozsahu, v ktorom bola žaloba voči nim zamietnutá.

36. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko žiadna zo strán, ktoré podali odvolanie, nebola v odvolacom konaní úspešná, aplikujúc ust. §-u 255 ods. 1 (v spojení s § 396 ods. 1 CSP), v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).